

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อผู้บริโภคในอำเภอเมืองลำปางในการซื้อผักปลอดสารพิษ มีระเบียบวิธีการศึกษาแบ่งออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

3.1 ขอบเขตการศึกษา

3.1.1 ขอบเขตเนื้อหา เนื้อหาในการศึกษานี้ประกอบด้วยการศึกษาถึงส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อผู้ที่อาศัย ศึกษา หรือทำงานในอำเภอเมืองลำปางในการซื้อผักปลอดสารพิษ โดยเน้นการวิเคราะห์ส่วนประสมการตลาด (4P) ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ด้านราคา (Price) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) และด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion)

3.1.2 ขอบเขตประชากร ตัวอย่างในการศึกษานี้คือ ผู้ที่เคยซื้อและบริโภคผักปลอดสารพิษซึ่งอยู่อาศัย ศึกษา หรือทำงาน ในเขตอำเภอเมืองลำปาง ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน

3.1.3 ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ที่เคยซื้อและบริโภคผักปลอดสารพิษซึ่งอยู่อาศัย ศึกษา หรือทำงาน ในเขตอำเภอเมืองลำปาง กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางขนาดตัวอย่างของ Seymour Sudman (คุณทลี รื่นรมย์, 2551 : 187) และใช้วิธีการสุ่มแบบโควตา (Quota sampling) จำนวนทั้งสิ้น 300 คน โดยกำหนดสัดส่วนตามเพศจากจำนวนประชากร 228,748 คน เป็นเพศชาย 110,511 คน คิดเป็น 48.31% ของประชากรทั้งหมด และเพศหญิง 118,237 คน คิดเป็น 51.69 % ของประชากรทั้งหมด (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง, 2556) ซึ่งแบ่งเป็น ชาย 145 คน หญิง 155 คน โดยจะเก็บข้อมูลตามสถานที่ต่างๆ ที่จำหน่ายผักสด เช่น ตลาดสด ร้านค้าที่จำหน่ายอาหารและพืชผักเพื่อสุขภาพโดยเฉพาะ ห้างสรรพสินค้า และซูเปอร์มาร์เก็ต และสถานที่ออกกำลังกายในพื้นที่อำเภอเมืองลำปาง เช่น สวนสาธารณะ และฟิตเนส

3.2 วิธีการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ซึ่งเป็นข้อมูลที่รวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างผู้ที่เคยซื้อและบริโภคผักปลอดสารพิษ ซึ่งอยู่อาศัย ศึกษา หรือทำงาน ในเขตอำเภอเมืองลำปาง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 300 ราย โดยก่อนที่จะทำแจกแบบสอบถาม ผู้ศึกษาจะทำการสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามก่อนว่าเป็นผู้ที่เคยซื้อ และบริโภคผักปลอดสารพิษ และอยู่

อาศัย ศึกษา หรือทำงาน ในเขตอำเภอเมืองลำปาง เพื่อให้แน่ใจว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการสร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้จัดทำขึ้นให้มีความน่าเชื่อถือโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) ทำการทบทวนวรรณกรรมและรวบรวมข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิเพื่อใช้เป็นกรอบในการพัฒนาคำถามเกี่ยวกับส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อผู้บริโภคในอำเภอเมืองลำปางในการซื้อผักปลอดสารพิษ
- 2) พัฒนาแบบสอบถามโดยผ่านกระบวนการวิพากษ์แบบสอบถาม (Review) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ
- 3) ทดสอบแบบสอบถาม (Pretest) ก่อนที่จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้แบบสอบถามชัดเจนและครอบคลุม

แบบสอบถามที่ได้ทำการแก้ไข พร้อมนำไปเก็บข้อมูล มีคำถามแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

- 1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และพฤติกรรมในการซื้อผักปลอดสารพิษ
- 2) ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อผักปลอดสารพิษ ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ด้านราคา (Price) ด้านการจัดจำหน่าย (Place) และด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion) เป็นคำถามวัดระดับความมีผล 5 ระดับ โดยใช้มาตราวัดแบบ Rating Scale
- 3) ปัญหา ข้อเสนอแนะ สำหรับผลิตภัณฑ์ผักปลอดสารพิษ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ใช้อธิบายข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของประชากร คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และพฤติกรรมในการบริโภคผักปลอดสารพิษ โดยในการหาความสัมพันธ์ ผู้ศึกษาได้ทำการจัดรวมกลุ่มรายได้และอาชีพ โดยในแบบสอบถามข้ออาชีพ เดิมมีกลุ่มอาชีพ 5 กลุ่ม ได้ทำการแบ่งใหม่เป็น 6 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ อาชีพ นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา พนักงานบริษัทเอกชน ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าของกิจการ รับจ้างทั่วไป และอื่นๆ เนื่องจากมีผู้ตอบแบบสอบถามเลือกอาชีพอื่นๆ

เป็นจำนวนมาก ซึ่งส่วนมากเป็นอาชีพรับจ้างทั่วไปถึง 27 ราย จึงได้เพิ่มกลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป และสำหรับข้อรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เดิมมีกลุ่มรายได้ 8 กลุ่ม ได้ทำการแบ่งใหม่เป็น 4 กลุ่มรายได้ ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท 10,001-15,000 บาท 15,001-25,000 บาท และ 25,000 บาท ขึ้นไป เพื่อให้จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละกลุ่ม ไม่แตกต่างกันมากนัก และค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้อธิบายระดับความมีผลของส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อการซื้อผักปลอดสารพิษของผู้ที่อาศัยศึกษา หรือทำงาน ในเขตอำเภอเมืองลำปาง โดยใช้มาตราวัดแบบ Rating Scale ซึ่งในแต่ละคำถามจะมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ได้แก่ มีผลมากที่สุด มีผลมาก มีผลปานกลาง มีผลน้อย และ มีผลน้อยที่สุด โดยแต่ละระดับมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มีผลมากที่สุด	5
มีผลมาก	4
มีผลปานกลาง	3
มีผลน้อย	2
มีผลน้อยที่สุด	1
โดยนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้ มาแปลความหมายตามเกณฑ์ดังนี้	
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	4.50 - 5.00 หมายถึง มีผลมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.50 - 4.49 หมายถึง มีผลมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.50 - 3.49 หมายถึง มีผลปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.50 - 2.49 หมายถึง มีผลน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.49 หมายถึง มีผลน้อยที่สุด

3.5 สถานที่ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บข้อมูลบริเวณสถานที่ต่างๆ ที่จำหน่ายผักสด เช่น ตลาดสด ร้านค้าที่จำหน่ายอาหารและพืชผักเพื่อสุขภาพ โดยเฉพาะ ห้างสรรพสินค้า และซูเปอร์มาร์เก็ต และตามสถานที่ออกกำลังกายในพื้นที่อำเภอเมืองลำปาง เช่น สวนสาธารณะ และฟิตเนส

3.6 ระยะเวลาในการศึกษา

การศึกษานี้ เริ่มดำเนินการตั้งแต่ เดือนกุมภาพันธ์ 2557 ถึงเดือนกรกฎาคม 2557 และได้ทำการเก็บข้อมูลตั้งแต่ เดือนเมษายน 2557 ถึงเดือนพฤษภาคม 2557

ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบการศึกษาทั้ง 6 ข้อ และได้ผลการศึกษามาแสดงในบทที่ 4